

Số: 240/PGDDĐT-THCS
V/v hội thảo và tổ chức dạy học theo
phương pháp “Bàn tay nặn bột”

Bình Lục, ngày 19 tháng 9 năm 2017

Kính gửi: Các Ông (bà) Hiệu trưởng các trường THCS trong toàn huyện.

Thực hiện Công văn số 1291/SGDDĐT-GDTrH ngày 11 tháng 9 năm 2017 của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nam (GDĐT), Phòng GDĐT Bình Lục hướng dẫn dạy học và tổ chức hội thảo theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” các môn: Vật lí, Hoá học, Sinh học như sau:

I. Mục đích yêu cầu

- Nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, rèn luyện phương pháp tự học và vận dụng kiến thức, kỹ năng của học sinh theo Công văn 3535/BGDĐT-GDTrH ngày 27/5/2013 về áp dụng phương pháp “Bàn tay nặn bột” và các phương pháp dạy học tích cực khác.

- Hiểu được cơ sở khoa học về lí thuyết và thực tiễn triển khai dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” ở trường THCS.

- Sử dụng thành thạo được các nguyên tắc, quy trình (các bước) cơ bản khi áp dụng phương pháp “Bàn tay nặn bột”.

II. Nội dung hội thảo

1. Phân tích những thuận lợi, khó khăn, trong các tiết dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột”, kết quả đã triển khai dạy theo phương pháp trên trong mỗi nhà trường.

2. Thống nhất kế hoạch bài học (giáo án), tiến trình (các bước) một bài dạy theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” môn Vật lí, Hóa học, Sinh học (chú ý tính đặc thù mỗi môn học).

3. Vận dụng phương pháp “Bàn tay nặn bột” dạy học các môn KHTN trong chương trình cấp THCS. Cụ thể với chương trình hiện hành của môn học: Vật lí, Hóa học, Sinh học giáo viên xây dựng, thiết kế các chủ đề có thể dạy theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” trong toàn bộ chương trình cấp học.

4. Đề xuất những kinh nghiệm thực tế, giải pháp thiết thực hiệu quả, kiến nghị với các cấp quản lý giáo dục về công tác chỉ đạo, triển khai dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột”.

III. Chương trình hội thảo cấp trường, cấp huyện

1. Hội thảo được tổ chức làm 2 phần:

Phần 1: Mỗi môn dạy 1 tiết minh họa theo phương pháp “Bàn tay nặn bột”.

Phần 2: Các giáo viên tham dự Hội thảo chia sẻ, trao đổi, rút kinh nghiệm theo 4 nội dung ở mục II.

IV. Kế hoạch triển khai dạy học và hội thảo cấp trường, cấp huyện

1. Hội thảo cấp trường

- Thời gian tổ chức: từ ngày 02/10 đến hết ngày 31/10/2017 dựa trên nguồn lực giáo viên, điều kiện mỗi nhà trường và nộp Biên bản Hội thảo về tổ THCS sau khi kết thúc Hội thảo (*Phòng sẽ bố trí về dự, kiểm tra*)

- Các trường THCS xây dựng kế hoạch Hội thảo và nộp kế hoạch về phòng GDĐT qua tổ THCS (đ/c Trần Đình Cảnh nhận) trước ngày 30/9/2017.

- Năm học 2017-2018 tất cả giáo viên dạy các môn Vật lí, Hóa học, Sinh học ở các trường THCS trong 1 tháng dạy ít nhất 1 tiết/môn học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” (*Sở, Phòng sẽ kiểm tra triển khai nội dung này tại các trường THCS trong năm học*).

2. Tổ chức hội thảo cấp huyện

a. Thời gian tổ chức: 13h30' ngày 10/11/2017.

b. Địa điểm: Trường THCS Tràng An

c. Thành phần tham dự:

- Mỗi trường 01 cán bộ quản lý.

- 100% giáo viên môn Vật lí, Hoá học, Sinh học trong toàn huyện.

d. Giáo viên dạy tiết minh hoạ:

- Môn Vật lí: Cô Nguyễn Thị Hạnh, GV trường THCS Bồi Cầu

- Môn Hoá học: Thầy Nguyễn Văn Phong, GV trường THCS Hưng Công

- Môn Sinh học: Cô Nguyễn Thị Lệ Hoa, GV trường THCS Tràng An

e. Công tác chuẩn bị:

+ Đơn vị có giáo viên dạy tiết minh hoạ:

- Chỉ đạo tổ, nhóm chuyên môn, giáo viên dạy tiết minh hoạ chủ động chuẩn bị giờ dạy theo yêu cầu.

- Gửi kế hoạch bài học (giáo án) cho tiết dạy minh hoạ về tổ THCS qua địa chỉ email: tdcanh@hanam.edu.vn trước ngày 08/11/2017.

- Chuẩn bị máy tính xách tay, đồ dùng, thiết bị dạy học cho giáo viên dạy.

+ Trường THCS Bình Nghĩa chuẩn bị máy chiếu, màn chiếu, dây dẫn điện cho phòng hội thảo môn Hoá học; trường THCS Đồng Du chuẩn bị máy chiếu, màn chiếu, dây dẫn điện cho phòng hội thảo môn Vật lí; Trường THCS Tràng An chuẩn bị máy chiếu, màn chiếu, dây dẫn điện cho phòng hội thảo môn Sinh học và chuẩn bị đủ các điều kiện khác về CSVC, học sinh...cho buổi hội thảo ở 3 môn.

+ Các giáo viên dạy tiết minh hoạ:

- Chọn 01 tiết dạy minh hoạ theo phân phối chương trình hiện hành, xây dựng kế hoạch bài học (giáo án) tiết dạy minh hoạ theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” (*các bước dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” trong phần phụ lục đính kèm*)

- Chuẩn bị đầy đủ các điều kiện cho tiết dạy minh hoạ.

+ Giáo viên dự hội thảo:

- Đọc trước kế hoạch bài học (giáo án) tiết dạy minh hoạ (*được gửi qua email nhà trường*)

- Chuẩn bị các ý kiến tham luận theo 4 nội dung mục II.

+ Điều hành hội thảo:

- Môn Vật lí: Thầy Trần Đình Cảnh - Chuyên viên Phòng GDĐT

- Môn Hoá học: Thầy Mai Đức Huy- Hiệu trưởng trường THCS An Lão
 - Môn Sinh học: Thầy Trần Danh Hùng - Phó HT trường THCS Tràng An
3. Yêu cầu

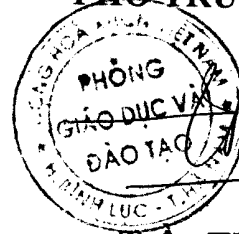
Các tiết dạy minh họa tại buổi hội thảo cấp huyện, 3 trường có giáo viên dạy tiết minh họa bố trí thiết bị ghi âm, ghi hình tiết dạy theo 5 bước của dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột” và ghi vào đĩa CD gửi về Phòng GDĐT sau khi kết thúc hội thảo (đ/c Trần Đình Cảnh nhận) để Phòng GDĐT gửi về Sở GDĐT.

Phòng GDĐT yêu cầu các đơn vị triển khai thực hiện, trong quá trình thực hiện nếu có vướng mắc các trường báo cáo kịp thời về Phòng GDĐT (qua tổ THCS) để được chỉ đạo, giải quyết./.

Nơi nhận:

- Phòng GDTrH-SGDĐT(để báo cáo);
- Trưởng phòng(để báo cáo);
- Tổ THCS(để tổ chức thực hiện);
- Như kính gửi(để thực hiện);
- Lưu: VT, THCS.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Trần Thiện Vượng

PHỤ LỤC: HƯỚNG DẪN DẠY HỌC THEO PHƯƠNG PHÁP

“BÀN TAY NẶN BỘT”

(Phụ lục kèm theo Công Văn 1291 /SGDDT-GDTrH ngày 11 /9/2017)

1. Các bước dạy học theo phương pháp “Bàn tay nặn bột”

Bước 1: Tình huống xuất phát và câu hỏi nêu vấn đề.

- Là một tình huống do giáo viên chủ động đưa ra như là một cách dẫn nhập vào bài học.

- Câu hỏi nêu vấn đề là câu hỏi lớn của bài học.
- Câu hỏi phải phù hợp với trình độ học sinh, gây mâu thuẫn nhận thức từ trải nghiệm kiến thức đã được biết và kích thích tính tò mò của học sinh.
- Giáo viên phải dùng câu hỏi mở, tuyệt đối không được dùng câu hỏi đóng.

Bước 2: Hình thành câu hỏi của học sinh.

- Giáo viên khuyến khích học sinh nêu những suy nghĩ, nhận thức ban đầu của mình về sự vật, hiện tượng mới.

- Giáo viên cho học sinh trình bày bằng nhiều hình thức: viết, vẽ, nói,
- Giáo viên không nhất thiết phải chú ý tới các quan niệm đúng, cần phải chú trọng đến các quan niệm sai.

Bước 3: Đề xuất câu hỏi hay giả thuyết, thiết kế phương án thực nghiệm.

a) Đề xuất câu hỏi.

- Từ những khác biệt và phong phú về biểu tượng ban đầu, giáo viên giúp học sinh đề xuất câu hỏi nghiên cứu.

- Giáo viên cần khéo léo chọn lựa một số biểu tượng ban đầu khác biệt trong lớp từ đó học sinh đặt câu hỏi liên quan đến bài học và để giúp học sinh so sánh với kiến thức đã biết.

b) Đề xuất phương án thực nghiệm nghiên cứu.

- Từ những câu hỏi của học sinh, giáo viên nêu câu hỏi cho học sinh đề nghị các em đề xuất thực nghiệm để tìm ra câu trả lời cho các câu hỏi đó.

- Giáo viên ghi chú lên bảng các đề xuất của học sinh để các ý kiến sau không trùng lặp.

- Khuyến khích học sinh tự đánh giá ý kiến nhau hơn là ý kiến của giáo viên nhận xét.

Bước 4: Tiến hành thực nghiệm tìm tòi – nghiên cứu

- Quan sát tranh và mô hình và ưu tiên thực nghiệm trên vật thật

- Từ những khác biệt và phong phú về biểu tượng ban đầu, giáo viên giúp học sinh đề xuất câu hỏi.

- Giáo viên cần khéo léo chọn lựa một số biểu tượng ban đầu khác biệt trong lớp từ đó học sinh đặt câu hỏi liên quan đến bài học và để giúp học sinh so sánh

Bước 5: Kết luận và hợp thức hóa kiến thức bài mới

Sau khi thực hiện thực nghiệm tìm tòi - nghiên cứu các câu trả lời dần dần được giải quyết, các giả thuyết được kiểm chức, kiến thức được hình thành. Giáo viên có nhiệm vụ tóm tắt, kết luận và hệ thống lại để học sinh ghi vào vở coi như là kiến thức bài học

2. Nguyên tắc dạy học theo phương pháp "Bàn tay nặn bột"

- Học sinh quan sát một vật hoặc một hiện tượng của thế giới thực tại, gần gũi, có thể cảm nhận được và tiến hành thực nghiệm về chúng.

- Trong quá trình học tập, học sinh lập luận và đưa ra các lý lẽ, thảo luận về các ý kiến và các kết quả đề xuất, xây dựng các kiến thức cho mình, một hoạt động chỉ dựa trên sách vở là không đủ.

- Các hoạt động giáo viên đề ra cho học sinh được tổ chức theo các giờ học nhằm cho các em có sự tiến bộ dần dần trong học tập. Các hoạt động này gắn với chương trình và dành phần lớn quyền tự chủ cho học sinh.

- Mỗi học sinh có một quyển vở thí nghiệm và học sinh trình bày trong đó theo ngôn ngữ của riêng mình.

- Mục đích hàng đầu là giúp học sinh tiếp cận một cách dần dần với các khái niệm thuộc lĩnh vực khoa học, kỹ thuật...kèm theo sự vững vàng trong diễn đạt nói và viết.